

Tallinna Õismäe Gümnaasiumi kursusekava

<u>Kursuse nimetus:</u> Ettevõtlusõpetus	<u>Kursuse järjenumbr:</u> 2
<u>Õppeaine:</u> Ärimajandus	<u>Klass:</u> 11
<p><u>Eesmärgid:</u> Õpega taotletakse, et õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Teab ja oskab seletada majanduse põhimõisteid ning teab ja rakendab majandusalaseid teadmisi üksikisikuna ning perekonna- ja tööelus; ▪ teab oma õigusi ja kohustusi kui kodanik, töötaja, tarbija ja ettevõtja; ▪ tunneb tööseadusi ja oskab valida või leida tööd; ▪ omab ülevaadet ja kogemusi erinevatest elukutsetest ning on motiveeritud elukestvaks õppeks; ▪ mõistab ettevõtlust kui karjäärivalikut ja oma võimalusi ettevõtjana tegutsemiseks; ▪ analüüsib ettevõtete, riikide ja maailmamajanduse kujunemist ning toimimist, mõistab üksikisiku, ettevõtete ja riikide vastutust globaalprobleemide lahendamisel; ▪ suhtub vastutustundlikult elukeskkonda, väärtustades säästva arengu põhimõtteid; ▪ arendab loovust ja süsteemset mõtlemist; oskab püstitada eesmäärke, võtta vastutust ideede elluviimisel ning rakendab meeskonnatöö võtteid; ▪ kasutab erinevaid teabeallikaid ja hindab kriitiliselt neis sisalduvat infot, planeerib ja viib läbi uurimuslikke töid, töötleb kogutud andmeid, tõlgendab ja esitab neid. 	
<p><u>Õppesisu ja -tegevus:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turumajandus. Ressursside nappus, majanduslik käitumine, alternatiivkulu, kompromissid. Majanduse kolm põhiküsimust. Ettevõtluse tugisambad. Hinnasüsteem, eraomand, konkurents, ettevõtlikkus, kasum. Nõudlus. Pakkumine. Hinnamõju. Nõudluse ja pakkumise muutused. Tasakaaluhind. Tootmise muutuste mõju hindadele. 2. Ettevõtlus. Ettevõtlikkus, ettevõtjate roll majanduses. Ettevõtja, ettevõtte. Ettevõtja kohustused, riskid, kasum. Ettevõtjate strateegiad. Ettevõtte õiguslikud vormid. FIE, osahing, aktsiaselts. Ettevõtja karjäär. „Äriseadustik”. 3. Ettevõtte alustamine Ettevõtte alustamine. Oma ettevõttega alustamine. Äriidee, äriplaan. Toode ja teenus. Algkapital, investeerimine. Väärtpaberid. Tootlikkus, kvaliteet. Püsi- ja muutuvkulud. Nüüdisaegse tehnoloogia ning ressursside efektiivse ja keskkonnasäästliku kasutamise mõju tootlikkusele. 4. Ettevõtte raamatupidamine. Bilanss. Kasumiaruanne. Aktiva, passiva, kasum, kahjum, amortisatsioon. Põhivara, käibevara, kohustused. Üksikisiku ja ettevõtte tulumaks, sotsiaalmaks, käibemaks, töötuskindlustusmaks. 5. Juhtimine. Eesmärkide püstitamine, planeerimine. Meeskonnatöö, tööjaotus, motiveerimine, kontrollimine. Ajakasutus. 6. Tööjõud. Tööjõud ja tööhõive. Tööturg. Palgad. Töötaja, juhi ja alluva rollid. Töölevõtu vestlus, CV koostamine. Töösuhteid reguleerivad õigusaktid. 	

7. Konkurents ettevõtluses. Konkurentsi vormid. Konkurentsi positiivne ja negatiivne mõju tootmisele ja tarbijale. Litsents, patent, kasulik mudel, tööstusdisaini lahend ja autoriõigus.
8. Turundus. Turunduse põhiülesanded. Toode, hind. Hinnakujundus. Müügistrateegiad. Turundussuhtlus ja müügikoht. Reklaam, reklaami koostamine. Ostja ja müüja rollid.
9. Ärietika. Vastutus tarbija, ühiskonna ja ettevõtte omanike ees. Sotsiaalne ettevõtlus.

Õppetulemused:

- 1) õpilane teab, et turumajanduses määrab turg toodetava toodangu ja kasum motiveerib ettevõtlust;
- 2) tunneb erinevate ressursside kasutamise vajalikkust ettevõtte tegutsemisel ning kapitali ja investeerimise tähtsust.
- 3) teab ettevõtja kohustusi, riske ja tasusid;
- 4) analüüsib ettevõtte põhilisi kohustusi oma töötajate, klientide, aktsionäride ja kohaliku ühiskonna ees;
- 5) mõistab ettevõtlust kui elatise teenimise võimalust.
- 6) oskab koostada lihtsamat äriplaani oma äriidee teostamiseks.
- 7) tunneb raamatupidamise aluseid ja oskab pidada lihtsat majandusarvestust, teeb vahet püsi- ja muutuvkulude vahel;
- 8) oskab kasutada ajurünnaku tehnikat juhtimisprobleemidele lahenduste pakkumisel.
- 9) oskab hinnata enda võimeid ja vastutust töötades ühel ametikohal õpilasfirmas;
- 10) oskab vormistada elulookirjeldust ja töökohataotlust, oskab kasutada teabeallikaid töökoha otsimisel;
- 11) õpilane tunneb konkurentsiliike ning konkurentsi positiivseid ja negatiivseid mõjusid.
- 12) oskab püstitada tootmise ja müügi eesmärged;
- 13) tunneb turunduse mõistet ja rolli ettevõtte tegevuses;
- 14) oskab hinnata ja võrrelda turustruktuure ja strateegiaid, teha reklaami ja müüa tooteid.
- 15) oskab tuua selliste eetiliste äriotsuste näiteid, mis mõjutavad ühiskonda;
- 16) hindab seoseid väärtuste ja käitumiste vahel.

Hindamine:

Õpitulemuste hindamine lähtub gümnaasiumi riikliku õppekava üldosas ja teistes hindamist reguleerivates dokumentides toodud hindamisalustest.

Hinnatakse nii teadmisi kui ka nende rakendamise oskust.

Kontrollitakse ja hinnatakse õpilase teoreetilisi teadmisi, majandusalaste tekstide ja statistiliste andmetega töötamise oskust, informatsiooni leidmist ja situatsioonide lahendamist. Kontrollitakse ja hinnatakse arutluse, argumenteerimise ja seoste loomise oskust, õpilase iseseisvat tööd, osalemist rühmatöodes ja aruteludes.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega.

Õpilasele tutvustatakse varasemalt, mida ja millal hinnatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Kursuse hinne kujuneb kontrolltööde, praktiliste tööde ja iseseisvate tööde ning ettekannete hinnetest.

Hindamise aluseks on töö iseseisev sooritus, loovus ja vormistamise korrektsus.

Praktilised tööd on mingi konkreetse üksikteema, materjali vms kohta. Iseseisvateks töödeks on kodused ülesanded, klassitööd ja arvutitunnitööd, mida hinnatakse valikuliselt.

Kursus lõpeb kokkuvõtva lõputestiga, mis hõlmab kogu kursuse materjali.

Ettevõtluskursus lõpeb õpilasfirma tegevusaruande või äriplaani esitamise ja kaitsmisega.

Õppematerjalid (õpikud, töövihikud, ülesannete kogud, CD-d, DVD-d, õppeprogrammid jt):

1. Majandusõpik gümnaasiumile, Junior Achievement Arengufond, Tallinn, 2011;
2. Majandusõpik gümnaasiumile, Junior Achievementi Arengufond, Tallinn 2007;
3. Majanduse ABC, Andres Arrak, Raul Eamets, Toomas Karm jne., Tartu 2002;
4. Ülesandekogu I osa, Junior Achievement Arengufond, Tallinn, 2009
5. Ülesandekogu II osa, Junior Achievement Arengufond, Tallinn, 2009
6. Ülesandekogu III osa, Junior Achievement Arengufond, Tallinn, 2009
7. Ideest oma ettevõteteni. Maria Lagerström, 1995
8. Alustades oma äri. G.Howard Poteet, Tallinn 1994
9. <https://eliademy.com>
10. <http://geoloodus.pbworks.com>
11. <http://arhiiv.err.ee/vaata/vita-brevis-turumajandus>
12. <http://www.chainsim.com/log-in/>
13. <http://ja.ee/>
14. <https://www.eesti.ee/est>
15. <http://vue.tufts.edu/>
16. <http://www.minuraha.ee/hoius/>
17. <http://kahoot.com>
18. <http://seitse.2day.ee>
19. <http://www.gapminder.org>
20. <https://rajaleidja.innove.ee/>
21. http://www.rahakool.ee/pere_eelarve/ariideed-ettevotluse-alustamiseks
22. <https://www.stardiplats.ee/abimaterjalid/ettevotlusega-alustamine>
23. <http://www.director.ee/oma-firma-phit-krvalt/>
24. <http://www.looveesti.ee/alusta-ettevotlusega/ettevotte-asutamine/>
25. <http://ekursus.ee/arikursus/>
26. <http://www.eas.ee/>
27. <http://raamatupidamise-abc.ee/>
28. <http://www.raamatupidaja.ee/>
29. <http://www.looveesti.ee/arenda-ettevotet/turundus/>
30. <https://www.stardiplats.ee/abimaterjalid/mis-on-sotsiaalne-ettevotlus>
31. <http://www.slideshare.net/taeblagymn/konkurents-40260672>
32. http://etv.err.ee/v/elusaated/moistlik_voi_mottetu/videod/ae9afa22-cd67-49b3-bfb9-cde93dba859c
33. <http://sev.ee/esileht/se-eesti/#SEd>
34. https://youtu.be/zIE_Tgt8LiA
35. https://youtu.be/pf_Qv3q0M_c
36. <https://youtu.be/-4WR53HPyQE>
37. <http://www.bioneer.ee/bioneer/arvamus/aid-516/EVA-LADVA:-Sotsiaalsed-ettev%C3%B5tjad-%E2%80%93-kes-nad-on->
38. <https://padlet.com>

39. ettevõtete veebilehed